

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretiulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strai-
netate: pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu
5 fi. pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte sidiciele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inseritiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Invitare de prenumerare la diariulu glumetiu „Gur'a-Satului.“

Fratiloru!

La anulu nou tóta lumea se
gratulésa. Asemenea amu facutu
si noi; vi-amu doritu d'in anima
curata *serbatori fericite*.

Acum asceptamu dela Dvóstra
cu grabire *bacsisúlu* potrivit: 8
fi. pre anu, pentru ca sa vi re-
manemu si de aci incolo *amici*
de casa.

1873.

Cale buna natantóce
Anu, ce pentru dobitóce
Ai fostu bunu, dar' pentru noi
N'ai fostu de cátu unu vulpoi, —
Si-ai lasatu pre *Kerkapoly*
Ca sa faca totu paroli,
Pon' ce ne-a facutu calici;
Haid' dar' cara-te de-aici!

Ér' tu celu ce-acum'a vii,
Ane, *siepte-dieci-si-trei*,
Fii mai bunu de cum a fostu
Siepte-dieci-si-duoi celu prostu;
Deci te pórtá cum se cade
Pr'in orasie si pr'in sate,
Si li da la toti si tóte
Câte nu mai ti se póte,
Si te rogu a-mi auscultá
Svatulu care ti l'oiu dá.

Vedi colo cum te adasta
O fetitia la ferésta,
Par' cà-audu cum ti-a siópti:
„Ah déca m'así logodi!“

Nevestele cu gramad'a
Sciu cà-o sa-ti ocupe strad'a,
Te provedi dar' pentru ele
Cu vre-o straitia de albele.

Betii dascalí, dascalitia,
Toti te-ascépta, mài baditia,
Ca si loru sa li mai dai,
Càt'a cógia de malaiu.

Apoi si *Draguti'a* nostu,
N'o sa tiena elu totu postu;
Golesce-vr'o parochia —
Scii de care-aduce-o mia.

No, de *Loniai* vei scapá,
Inse *Slavi* te-a-apucá,
Si-a cere parale grosu, —
Dar' tu da-i petioru 'n dosu.

Si-apoi scii de câte ori
Domnii nosti „conducatori“
Voru cere si ei resplata —
Da-li-o cépa degerata!

La redactori romanesci,
Dèca cum-va-i intalnesci, —
Du-li incaí salutári
De la-ai loru restantieri! . . . .

„Igenistiloru“ spurcati,
Cari-su draci impeliatii,
De ei inca mi te 'ndura —
Si li baga pumnu 'n gura!

Ér' preutiloru câtî stau
 Gat'a sufletulu de-sî dau
 Pentru-o mica cruciulitia —
 Dà li incai si-o sfortitia!

Lui *B. Jean*, lui pop'a *Lecu*,
 Celu cu crezii de berbecu,
 Si loru dà-li cât'a minte,
 Sà-sî mai védia de-a loru sminte. . . .

Ér lui *Ghic'a* si vladic'a
 — De i-ar mancá sereric'a —
 Sî la toti cei renegati
 Spune-li cà-su . . . . . !

Si-apoi de esci slabu la rindia,
 Nu-ti bagá cu babe 'n brandia,
 Cà-atàt'a ti-oru flecati,
 Pan' ce gréti'a ti-a vení.

Vaslesiu.

TANDA SI MAND'A.

T. Óre ce batai'a lui Dommedieu sà fia éra pe noi, cà diuariete nòstre, de unu timpu in còce, éra incepu a publicá certe de pilaritie?

M. Cà nu mai gata cu confesionalismulu?

T. Da!

M. Apoi vedi, politicii nostrii de acun'a nu mai au materialu, de care sà se ocupe.

T. Dar' rusinea, frate, rusinea?

M. Ei, dar' nu scii tu, cà adi multi nu sciu ce însémna rusinea,— cà-ci altu-cum s'ar bagá in pamentu.

Gratulationsi la anulu nou.

Salutare! Salutare!
 Cetitori si cetitòrie!
 Éta-me-su de nou la voi,
 Tare mare si vioiu!
 Deci fiindu ér' impreuna,
 Ve surprindu c'o veste buna;
 Veste, ce la multi in lume
 Nu li place — si a-ume:
 Cà eu sî'n astu anu ce vine
 (Se 'ntielege chiar de sine, —
 Pentru a natiunci binc)
 Vi voi spune multe glume,
 Si nu voi crutiá pre nime, —
 Ci voi totu satirisá —
 Pre cei ce voru meritá.

Dar'ét'-adi-e anulu nou —
 Mare di — de gratulare,
 Nu 'ncepu cu satirisare,
 Ci m'apucu de gratulare;
 Deci ve rògu de auscultare!

La pastorii sufletesci,
 Cu poteri sante — ceresci —
 Li poftescu in venitoriu:

Sà fia mai lucratori;
 In cestiuni pentru poporu
 Fia la 'naltîmea loru! . . . .
 Nu unelte-'n mani straine, —
 Si pe la toti sà se 'nchine;
 Nu numai totu politica,
 Si in fapte — mai nimica;
 Ci devis'a loru sà fia:
 „Fapte mari — pentru vecia!
 In locu de iesuitismu
 Si confesionalismu:
 Contielegere fratiésca —
 Pr'in o lege romanésca!
 Si lumina càtu de multa —
 Pr'in o preotîme culta“!

La unii d'in politici
 — La cei mari . . . si la cei mici . . . —
 Carii de unu timpu in còce
 Nu mai au margini, — nici pace,
 Si pr'in fapte — svedi nebune,
 Ni facu daune — risu la lume,
 Li poftescu: bine sà-aléga
 Calea, pe care-au sà mérga,
 Cà-ci e timpu sà se 'ntieléga!
 Vorbe scurte, fapte mari,
 Caractere càtu de tari!
 Sacrifice multe, mari!
 Ér' nu totu in nepasare,
 Promisiuni — fara lucrare,
 Vaiete, fara sperantia;
 Ci virtuti — perseverantia
 Politicii 'n venitoriu
 Fia sufletu 'n poporu!

Literatiloru romani,
 Sà lucre cu diece mani;
 Ér' publiculu cetitoriu —
 Sà fia mai platitoriu!
 Cà poterile unite —
 Ni dau cele ce-su dorite.

Romancutiiloru iubite
 Visuri dulci si fericite,
 Si dorintiele 'mplinite!
 Fia ca a loru strabune
 Virtuóse, mame bune

Juniloru, iubitiloru!
 Multe fapte 'n venitoriu!
 Nu domnia, trandavia!
 Lasitate, sumetia!
 Nu cu fumuri si grelusi.
 Si la fapte — dupa usi!
 Ci virtuti, spre-a nòstra fala!
 Demnitate natiunala!
 D'in junétia resistintia,
 Caracteru si sirguintia;

Éra vòe cetitori!
 Si-ai nosti buni conlucratori!
 Si iubite cetitòrie!
 Inc'odata salutare!
 Dile dulci cu multiumire
 Si ani multi cu fericire!

„Gur'a-Satului.“

L. Francis

ANULU NOU 1873.

de o parte precum ilu asceptăm, și de
alt'a parte precum elu are să fia in rea-
litate.

La anul n nou.

Calciunariulu, croitoriulu,
Și de lampe-aprindietoriulu,
Portatoriulu de scrisori,
Cei de cosiu maturatori,
Servitorea cea d'in casa,
Biree vr'o cinci ori siese,
Chelneri, hócteri și vacari,
Barbiru, gornici și purcari,
Celu ce pórtá telegrame
Și vre-o câteva madame,
Apoi scump'a mea mirésa,
Inca și-o spalatorésa, —
La cinstitulú anulu nou
Me-au friptu, cum se frige-unu ou,
Și belitu ca și pre-unu bou. . . ! .

Vasiesiu.

„Mosiu-Nitia“

asupr'a stariloru nóstre.

Si apoi, cinstitloru boieri, jupaniloru càrciogari
și fratiloru plugari! vorba să fia, vorba despre in-
templarile petrecute in vremile de mai inainte, precum
ele se petrecu și in diu'a de asta-dí. Sà fiti cu ba-
gare de séma la vorbele ce am să vi spunu, cà-ci
multa intieptiune veti scóte d'in ele, mai multa de-
cátu ce veti aflá. N'am să vi vorbescu dupa cum este
in usu in dílele de asta-dí.—cu vorbe sucite și cu di-
ceri încalcite; n'am să vi vorbescu pentru-ca să-
mi ascundu cugetele: mi voiu insirá povestea precum
s'a obicinuitu in vremile betrane, cu vorbe próste și
cu diceri linse; am să vorbescu pentru-ca să vi des-
coperu tainele sufletului meu. Fiti dara cu luare
a-minte, cà-ci eu sum „Mosiu-Nitia“, peste care multe
vremi, multe necesuri și multe bucurii au trecut; eu
sum „Mosiu-Nitia“ cu barb'a pana 'n bráu, sub ai
cărui ochi s'au petrecutu și se petrecu intemplarile
unei întregi lumi. „Mosiu-Nitia“ — o poveste invecita,

care inse și asta-di cuprinde tainele vietii, — o óla sparta, remasa inca d'in diu'a de cununia. care inse pana in diu'a de asta-di s'a pastratu in semnu de aducere a-minte, — o carte vechia, in care numai acel'a póte să cetésca, care cunósce tain'a vremiloru de demultu. — Si vorbi voiu despre intemplantile d'in vremile betrane, precum ele se potrivescu la viétia de asta-di și despre intemplantile de asta-di. precum ele se potrivescu la vremile betrane. . . Că-ci. bine să vi-o insemnati! — lumea de asta-di, și lumea de odinioara sunt dóue lumi deosebite: un'a, cea betrana, o lume intielépta, care ins'a-si se numia, „sfíita“ și pre care ómenii de asta-di o numescu prósta. éra alt'a, cea de asta-di, o lume incurcata. care ins'a-si se numesce „inteligenta“, și care ómenii din vremile de demultu sperau că are să fia „frumósá.“ Deosebirea intre aceste dóue lumi este mesur'a. dupa care avemu să pretiuim lumea ast'a iscusita de asta-di.

Dar'—fiindu-că s'a obicinuita inca d'in vremile betrane, ca, la improspetarea anului, ómenii să-si dica vorbe bune și să-si pótesca tóte cele dorite: multu norocu s'ayeti in anulu celu nou; sanetatea să nu ve parasésca; veseli să fiti și in mediuloculu necasurilor! indestuliti să ve sentiti și cu celu pucínu, ce puteti avè!

De aci inainte nu vi mai dorescu nici o fericire. Sanetate, veselia și indestulire; — cine nu este *indestulitu* cu atát'a, nici d'atát'a n'are parte! —

Că-ci, să vedeti! — Lumea sta locului: vremea vremiesce: éra intemplantile se gonescu unele pre altele urmandu-si neincetatu și in strinsa legatura. curgendu un'a dintr'alt'a, precum intr'unu neseversitu lantiu curge veriga d'in veriga. Se face diua; sórele se redica la odihna de média-di, scapata, și se face séra, d'in séra nópte. d'in nópte diua. Di urméza dupa diua, dupa primavéra véra, dupa véra tótna, dupa tótna érna. Joculu se incepe d'in nou: anu urméza dupa anu, vresta dupa vresta, viétia dupa viétia. Vitie, vécuri, semintii, lumi intregi, totulu, ce se ivesce intr'ast'a lume, se invecnesce, imbetransce și pere; numai un'a este, care remane deapururea totu-acea, próspeta, de o potriua juna și plina de putere zemislitoria, „firea firei“, vélv'a intemplantiloru, lumea ast'a, in care ne petrecemu noi, ca nesce intemplantii treatorie. In mediuloculu unoru atátu de schimbatióse intemplantii omulu este ca róta unei mori pe apa. Fiese-care scara, fiese-care dinte, fiese-care lopeticea este câte o particica, fiese-care invértitura a rótei câte unu anu d'in viétia. La inceputulu fia-carui anu se incepe totu acea poveste invecnita. Nimiecu nou. Totu acea róta trece pe totu acea cale. Pentru acea fia-care omu póta in sine conditiunile stariloru sale: „Gur'a-Satului“ remane „Gur'a-Satului“, „Famili'a“ remane „Familia“, „Albin'a“ „Albina“, „Federatiunea Federatiune“, „Gazet'a“ „Gazeta“, „Telegrafulu“ „Telegrafu“, și-deca „Patri'a“ ar fi remasu, si ea ar remane totu „Patri'a“ și in anulu viitoriu. Anulu nou nu face ómeni noi: care nu se schimba insu-si, remane precum a fostu. — Dorescu dar' inca unu lucru: o schimbare in sufletele romaniloru. *Mai pucini intielepti, și mai multi ómeni cu minti, — mai multe oi și mai pucini pastori, — pucini „anteluptatori“ și mai multi „mitocani“.*

Si — să vedeti inca unu luru! Precum róta mórei este portata de valurile apei, astufelu omulu, in sarbed'a sa viétia, este purtatu de catra intemplantile ce se petrecu in pregiurulusu. — decatra impregiurarile, intre cari l'a aruncatu intemplantia sfagace. Si, — precum róta morii se invecnesce și apoi ajunge, scimu unde, — purtatu de catra valurile vietii, și omulu se invecnesce și apoi ajunge, — scimu unde. . . Dorescu dar' inca un'a: ca rótele, ce póta misicarea vietii nóstre, să fia pe câtu se póte de pucine; ca ele să nu se invertésca dupa bunulu loru placu, ei dupa cum le póta valurile vietii obstesei. — și in sfersítu ca rótele invecnitate să ajunga, — scimu unde. . .

Éra fia-carui'a d'intre acei'a, cari au să fia in noulu anu primejduti de catra vorb'a lui „*Mosiu-Nitia*“, li dorescu indelungata rabdare si rabdurin sufletu! —

Gorespundintia.

Cinstite cetatiene G. S.!

Eu, alu d-tale iubitu prétinu și frate bunu, me afli sanetosu d'in darulu și d'in mil'a lui Cristosu, care sanetate și d-tale ti-o pótescu d'in tóta anim'a și d'in totu sufletulu. Si deóra-ce la a nóstra natia veche și la pravoslavnicii nostri crestini, buni credintiosi in sant'a ortodocsia, este unu obicei stramosiescu apucatu dela mosi de stramosi, ca la anulu nou, — séu dupa cum ne inviétia sant'a pravila la santulu Vasilie — să se aduca cinste și daruri, vinu și eu, alu d-tale iubitu frate, a-ti aduce cinstea mea.

Să am bani mai multi de câtu-mi trebuie ti-así aduce și daruri, ti-así tramite nesce galbiniori, séu nesce talerasi, inse asá ceva nu me necasesce, de aceea-ti tramitu o colinditia cu coditia:

Anulu nou cu fericire
Sanetate și iubire. —
Iti dorescu imbelsugare
Pr'in semintie și urare. —
Eu d'in sufletu-ti dorescu
Si d'in anima-ti pótescu:
Câte cigle sunt pre casa
Atati'a galbeni pre mésa,
Cati carbuni sunt in cuptoru
Atati gonitori in ogoru;
Câte petricele in fontana
Atate ulcele cu smintana;
Câte fire in manta
Atate vaci de a fetá;
Câte frundia sunt in viu
Sá aibi atati'a copii,
Er' abonanti 80 de mil!
Florile d'albe Aminu!”

Datu-s'au in resiedinta nóstra Pensionopole, in da'a mortii lui Napoleonu III-le.

Alu d-tale iubitu frate și concetatienu:

Pintea Eremitulu m. p.

A. si B.

A. Scii, pentru ce sunt bune serbatorile?

B. Pentru ce?

A. Pentru că atunci'a mai toti deputatii sunt pre a-casa.

B. Si apoi?

A. Si apoi baremi atunci'a suntemu scutiti, de a li auscultá evenimentele loru cele próste.